

Proiectul nu reprezintă în mod necesar poziția Administrației Fondului Cultural Național. AFCN nu este responsabilă de conținutul proiectului sau de modul în care rezultatele proiectului pot fi folosite. Acestea sunt în întregime responsabilitatea beneficiarului finanțării

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, Színház utca 95. sz.
Itt a lap szerkesztési és kiadói munkái végeztetnek.
Kiadások visszatérnek az olvasóknak.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVTÁRSZÁLLÓ, BRASSÓBAN
Színház utca 95. sz. alatt.
Itt a lap elosztása végezhető a hirdetések beérkezésétől kezdve.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKENT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (János), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Haas), Schalek Henrik; Oppellik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vafina R. hirdetési irodájában

120. szám. **BRASSÓ, Szombat, október 17-én.** I-ső évfolyam 1885.

KÖLÖNLETESI ÁRA:
helyben kávéhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt. 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 soros garancsú hirdetés 4 kr. 1-10 sor helyre 40 kr. Minden egyes hirdetés helye díja 80 kr., nagyobb és többnapos hirdetéseknek külön megállapítás. Nyitólétre soron 10 kr. Hirdetéseket és nyitólétre előre kifizetendő.

Megjelenet a Brassó nevű politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap 120. számában, 1885. szombat, október 17-én

A nemzetiségi napisajtó és a „Gazeta”

II. Komolyan véve, a szászok és oláhok esztelen magyargyűlölete – ámbár nagyrészt csak mesterkéltségek – már is nevetségessé és unalmasá kezd válni; bár másfelől az sem tagadható, hogy ezen gyűlölet a két érdekes nemzetiségnek – múltjánál és lelkületénél fogva – jobban áll, mint bármely más műveltebb nemzetnek; s miután – egymással való kacérkodásuk után ítélve – ezt ők maguk is tudják, elmondjuk nekik a patriarcha szavait, miket Loth unokatestvéréhez intézett: „Ne engedd, hogy tusa legyen kettőnk közt, mert mi testvérek vagyunk; és nem-e szabad az egész ország? (értsd: Dobrudzsát és Brandenburgot.) Vájlj el tőlem...” Így legalább szépen megférünk egymás mellett; és még csak azt tesszük utána, amit a menyecske messze elutazandó férjének azon kérdésére felelt: „Édes angyalom, megemlékezel-e gyakran rólam, ha oly távol leszünk egymástól?” – „Hogy is kérdezhetel így, lelkem; mennél távolabb leszel tőlem, annál jobban foglak szeretni!”

Ezzel tehát tisztában volnánk. Most még egy kis megemlékezés a „Gazetá”-ról.

Mikor egyszer valaki szent Teréztől azt kérdezte, miféle teremtés az az ördög? a szent nő így magyarázta: „egy oly szerencsétlen, ki nem tudja, mi a szeretet.” Ez rég történt, még Luther előtt; akkor az ördögöt még nem ismerték oly feketének, mint most.

Traján római császár, ki a reáltolt habarék atyafiságot bizonyosan meg nem köszönné, nem ismerete őket úgy – hogy messze korbavissza ne menjünk, – mint például Ypsilanti herczeg, Görögország egyik szabadsághőse, ki 1821-ben a dragasani véres csatában, az oláh vezérek csúf árulása folytán, derék csapatával a bosszút lihegő törökök kezére esett. De ezt még nem rójuk fel nekik oly szigorúan; hisz árulások és hűtlenség-szegések más nemzeteknél is fordultak elő. De üssük fel az 1848-iki erdélyországi történet véres lapjait. Mi ezt remegő ujjakkal tesszük, de hát nem ők kényszerítettek bennünket erre?

Naszód, Zalatna-vidék, Kis-Enyed, Veresegyháza, Mikesháza, Vesződ, Mihályfalva, Örményszékes, Csanád, Bolyavölgy, Zsibó, s még számos hely, még mai napság is borzadállyal emlegetik a vérfagyasztó hőstetteket, miket „Traján ivadéka” tribunaik unszolásából véghezvittek. A legvadabb emberevő indusok, kiknek kiirtására hajtóvadászatot rendeztek, szelid bárányok voltak azon erdélyi oláh rablók, gyilkosok és gyújtogatók hordájához képest, kik 1848. október 14-én Kis-Enyeden, miután a férfiakat és a nőket barbár módon lemészárolták, az ártatlan gyermekeket lándzsáról lándzsára hajigálták!... És ilyen nép merészen nekünk praelekcziókat adni és valakit gyűlölni? Cela parait trop! – Tanulhattak volna azóta annyi tisztességet, hogy legalább hallgatnának szerényen. Kinek vajás a feje, ne menjen a nap alá.

Igen, ők Erdélyt akarják és Magyarország egy részét is. Jó, tessék hát elfoglalni; hiszen ők nagy hősök, megmutatták ezt 1848-ban (nem a csatatéren), s újabb időben megmutatta a „romania irredenta” is, mit lehet a jámboroktól várni, ha

a gyeplőt keveset megereszti. Ha van nekik ellenségük, annak senki sem tehetett jobb szolgálatot, mint éppen az ő irredentájok; kiáltványával bebizonyítván, miszerint még most is a műveltség és tisztesség azon fokán állana, mitől a polgáriassult világ 1848-ban undorral és borzadállyal fordult el.

És hogy állunk az oláh értelmiséggel? Ott van Nagyszebenben a „Tribuna”, az erdélyi oláhok verzerlapja, mely helyesli is, nem is az irredenta hírhedt kiáltványát, a megelégedés bizonyos nemével kijelentvén, hogy bizony nem ő lesz az oka, ha az irredenta tervei sikerülnek, t.i. ha az oláh hazafiakat neki indítják a rablás-, gyilkolás- és gyújtogatásnak; s ezt minden pirulás nélkül mondja – mintha magától értetődne, hogy az atyafiaktól ennél egyebet várni sem lehetne.

Ezen kitérés után forduljunk most vissza a „Gazetá”-hoz.

Ezelőtt, tudniillik a „Brassó” születése előtt, cikkei oly hatásosak voltak, mint páduai szent Antal épületes prédikációi, miknél – mint tudva van – még a békák is fejeiket mocsárból kidugva, nedves szemekkel hallgatták az Úr igéjét. De a „Brassó” születése után és Czenkaljai úr román böngészgetéseinek felmerülésével magát nagyon feszélyezve érezvén, elvesztette a szép egyensúlyt, mit a „Kronstädter Zeitung” művelt társaságában addig fenn tudott tartani.

Ez a váratlan gène nagyon idegessé tette, s innen van azon ingerlékeny állapot, mely egy idő óta látszik erőt venni rajta.

Ily állapotban ismételtlen megessett a jó kollégán, hogy a „Brassó”-t a „revolver journal” melléknévvél tisztelte meg. Igen, oly lap részéről, minő a „Gazeta”, ily epitaphium – akármily szempontból vesszük – csakis megtisztelés lehet; az ő diszkrét szívesen engedjük át a „Kronstädter” nénikének és a romania irredentának. – De ne folytassuk ezen dolgokat; ki tudja még mi jöhet ki belőle.

Lomonozov költőnek az a szo-

A Brassói Lapok Alapítvány a XIX. századi, XX. század eleji dél-erdélyi román, magyar és német nyelvű sajtó imagológiai feltérképezésére vállalkozott. Azt vizsgálják jeles brassói és szebeni kutatóink, hogyan jelenítették meg újságíró eleink a magyar–román–szász együttélést.

A korábban pusztulásra, felejtésre ítélt dokumentumok hamarosan a kutatók, olvasók számára is hozzáférhetőek lesznek a világhálón.

A projekt támogatója a Nemzeti Kulturális Alap (Administrația Fondului Cultural Național).

kása volt, hogy színdarabjait szolgálja előtt felolvasta és nagyon hízelegve érezte magát, midőn a szolgálja nyugtalankodni kezdett, fohászzkodott, nyögött és könnyeztek szemei. „Várlj, csak várlj, a legmegindítóbb még csak ezután jön.” – „Oh, kedves úr, hagyjuk máskorra!”

H. L.

Közzéteszi: Molnár Stefánia

— 32 —

Unde înceta man'a de limba.

1.

Cocosiu rosii: Asiu avé se 'ti spunu ceva.
Magyar-emberulu: Nem tudok oláhu.

2.

Cocosiu rosii: Ti-asiu spune ceva de importantia.
Magyar-emberulu: Teremtete! Nem értek semmit!

3.

Cocosiu rosii: In interesulu . . .
Magyar-emberulu: Kutya teremtete!

4.

Cocosiu rosii: Rogu-te asiu vré se 'ti imprumutu niste bani pentru banca. —
Magyar-emberulu: Ei — bine ai venit, frate draga! Poftimu siedi la noi! Ce mai faci, cum mai petreci? Esti sanatosu, voinicu? Asia te doriamu etc.

Proprietariu
IOSIFU PUSCARIU.

Tipariulu tipografiei lui:
RÖMER & KAMNER.